

PREDLOG PREDLAGATELJA

Poročilo o družbenem varstvu udeležencev NOV in drugih vojn, njihovih družinskih članov in vojaških invalidov v letu 1985 in 1986 predlagamo delegatom zborov skupščine občine v obravnavo in sprejem.

Komite za družbene dejavnosti

STALIŠČE IZVRŠNEGA SVETA

Izvršni svet skupščine občine Ljubljana Vič – Rudnik je poročilo o družbenem varstvu udeležencev NOV in drugih vojn, njihovih družinskih članov in vojaških invalidov v letu 1985 in 1986 obravnavali na svoji 25. seji dne 22/10-1986 in sprejel naslednje stališče:

Izvršni svet ugotavlja, da je družbenemu varstvu udeležencev NOV in drugih vojn v naši občini posvečena precejšnja pozornost, da pa sama sredstva, ki so bila sicer zagotovljena dogovorjeni višini ne zadoščajo več za naraščajoče stroške fizično enakega obsega dela.

Potrebna je večja skrb za udeležence NOV in drugih vojn, ki se direktno ne izraža prejemkih temveč v širši skrbi in pomoči na domu.

Pri tem izvršni svet posebej opozarja na problematiko ostarelih kmetij, kjer so ostareli kmetje – borci. Temu področju je potrebno posvetiti večjo pozornost in bolj aktivirati komisijo pri izvršnem svetu.

IZVRŠNI SVET

POROČILO

o družbenem varstvu udeležencev NOV in drugih vojn, njihovih družinskih članov in vojaških invalidov v letu 1985 in 1986

Varstvo udeležencev NOV in drugih vojn, vojaških invalidov in družinskih članov padlih in umrlih borcev, je urejeno z zveznimi, republiški in občinskimi predpisi in sredstvi. Po zveznih zakonih je zagotovljeno temeljno varstvo borcev in vojaških invalidov, z republiški in občinskimi predpisi se temeljne oblike varstva dopolnjujejo.

I. V naši občini živi 3.491 borcev NOV, vojaških invalidov in družinskih članov padlih in umrlih borcev, od tega 5 narodnih herojev, 2 španska borca in 120 nosilcev partizanske spomenice 1941. Tudi najstarejša generacija borcev, to je 18 borcev za severno mejo 1918–1919 in 1 slovenski vojni dobrovoljec iz vojn 1912–1918, uživa varstvo v okviru občinskih predpisov.

Pravna osnova za zagotavljanje dopolnilne socialne varnosti je dana z družbenim dogovorom o priznavalninah udeležencev NOV in odlokom o priznavalninah udeležencev NOV.

V letošnjem letu je bil sprejet dopolnjen družbeni dogovor in odlok o priznavalninah udeležencev NOV, s katerim bo varstvo nekaterih skupin borcev, ki sedaj živijo v težjih razmerah, izboljšano.

Rast sredstev za dopolnilno varstvo borcev je izvzeta iz limita rasti splošne porabe. Republiški komite za borce in vojaške invalide, določa merila, na podlagi katerih občine zagotavljajo sredstva za priznavalnine v svojih proračunih. Tako so bila v občinskem proračunu zagotovljena finančna sredstva v naslednji višini:

leto	višina sredstev	indeks
1981	11.651.019	100
1982	13.674.233	117,4
1983	15.130.300	110,6
1984	21.273.000	140,6
1985	34.741.418	163,3
9/1986	59.091.000	170,0

Dopolnilna občinska sredstva uživa v obliki priznavalnine ali rekreacijskega oddiha 868 borcev, tovariško pomoč pa še okoli 1.312 borcev, vojaških invalidov in družinskih članov padlih in umrlih borcev.

O pravici in višini vseh oblik dopolnilne denarne pomoči borcem odloča komisija za zadeve borcev in invalidov NOV pri skupščini občine Ljubljana Vič-Rudnik. Borcem zagotavlja socialno varnost glede na njihove socialne in materialne razmere ter pri tem upošteva zlasti njihov prispevek v NOV.

Najpomembnejša dopolnilna oblika materialnega varstva borcev so priznavalnine. Njihova rast je zagotovljena z vezavo na najnižjo pokojnino za polno pokojninsko dobo. Tako so bile v letu 1985 priznavalnine, zaradi usklajevanja z višino najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo, povečane dvakrat, v letu 1986 trikrat. Kljub temu pa v zaostrenih gospodarskih razmerah ne sledijo rasti povečanja življenjskih stroškov.

Daljša življenjska doba, spremenjene družbene razmere, slabšanje zdravstvenega stanja borcev, terjajo rešitve novih problemov in nalog. Družbene pomoči z enkratnimi in občasnimi priznavalnimi pomagajo borcu in invalidu premostiti trenutne materialne zadrege. Take oblike pomoči so: pomoč ob smrti, ob občutnem poslabšanju zdravstvenega stanja borca ali ožjega družinskega člana, za nakup kurjave. Enkratno pomoč je v letu 1985 prejelo 289 borcev. Najvišja enkratna pomoč je znašala 25.000 dinarjev, najnižja 10.000 dinarjev.

V Domu starejših občanov Ljubljana Vič-Rudnik, enoti Kolezija in Bokalcu živi 67 borcev. Le 17 jih pokriva stroške oskrbnine s pokojnino, 32-tim doplačuje Center za socialno delo, 18 tim pa svojci. Marsikateremu borcu ostane malo, ali nič sredstev za osebne namene. Ti borci prejemo priznavalno-žepnino, ki znaša 5.500 din mesečno. Žepnino prejema 44 borcev in družinskih članov padlih in umrlih borcev.

Borci so povezani v 32 krajevnih združenjih borcev NOV in 4 združenjih vojaških vojn invalidov. Skrb krajevnih združenj je za svoje člane stalna. V ta namen je posebna oblika varstva – tovariška pomoč. Člani redno, najmanj pa enkrat letno obiskujejo nepokretne borce, težje bolne, 70-letnike in več in živeče v domovih upokojencev. Ob obiskih jim izročajo skromna darila. Obiski so uspešna oblika odkrivanja socialnih primerov in merilo za nadaljnje delo. Po uvedbi te oblike pomoči, se je skrb za ostarele in osamele borce bistveno izboljšala. V letu 1985 je bilo obiskanih 1.312 borcev.

Po posameznih letih je bilo število prejemnikov priznavalnine in njena višina naslednje:

leto	število	najnižja	najvišja	povprečje
1982	212	1.000	6.000	3.105
1983	228	1.000	8.500	3.305
1984	231	1.500	11.000	4.662
1985	236	3.500	19.500	8.969
9/1986	237	4.000	33.000	14.304

V letu 1985 je znašalo republiško povprečje priznavalnine 7.322, dinarjev.

II. S temeljnimi zakoni in številnimi podzakonskimi predpisi enotno ureja federacija varstvo narodnih herojev, španskih borcev, imetnikov partizanske spomenice 1941, vojaških invalidov in družin padlih borcev. Na področju vojaških invalidov ureja pridobitev statusa vojaškega invalida, višino invalidnine, dodatka za postrežbo in tujo pomoč in ortopedskega dodatka. Z navedenimi pravicami se zagotavlja ustrezn družbeno ekonomski položaj tistim borcem NOV, pripadnikom JLA in nekaterim drugim, ki so zaradi ranitve, obolenja ali poškodbe kot posledice vojnih naporov, prizadeti oziroma zmanjšano delovno sposobni in ne morejo sami v celoti urejati svojega materialnega in družbenega položaja. Prejemki so vezani na povprečni mesečni osebni dohodek v SFRJ iz predhodnega leta, povečani za 52 odstotkov. Prejemki se usklajujejo s porastom povprečnega mesečnega OD v SFRJ najmanj dvakrat med letom. Družinske invalidnine po padlih in umrlih, vojaških invalidih so v zadnjih letih pričele izgubljati materialni namen. Z dopolnitvijo zakona o temeljnih pravicah vojaških invalidov in družin padlih borcev se je v letu 1986 uvažalcem družinske invalidnine, ki to pravico uživajo po padlem borcu, invalidnina povečala. Družinska invalidnina po padlem borcu znaša v letu 1986 11.871, – dinarjev mesečno, prejema jo 236 družinskih članov.

Oskrbovanje vojaških invalidov z ortopedskimi in drugimi pripomočki so prevzele občinske zdravstvene skupnosti v enakem obsegu in po enakem postopku kot je predpisan za zavarovance delavce, oziroma njihove družinske člane. Iz temeljnega varstva je posebej urejeno samo oskrbovanje slepih invalidov s potrebnimi pripomočki za slepe. Pri oskrbovanju vojaških invalidov z ortopedskimi pripomočki predstavljajo problem dolgi čakalni roki za izdelavo teh pripomočkov zaradi težje dostopnosti boljših in kvalitetnejših materialov.

Poleg naštetih pravic temeljno varstvo vojaških invalidov obsega še pravico do brezplačne in znižane vožnje, pravico do osebnega motornega vozila za najtežje invalide, posmrtnine in zdraviliško-klimatska zdravljenja.

Vojaški invalidi in uvažalci družinske invalidnine so kategorija borcev, za katere je v zakonodaji in praksi glede prejemkov najboljše urejeno.

Številčno stanje je naslednje:

	1983	1984	1985	1986
Vojaški vojni invalidi	268	261	244	238
vojaški mirnodobni invalidi	64	65	61	64
Družinski člani padlih in umrlih vojaških invalidov	362	337	325	315

Za realizacijo temeljnih pravic je bilo porabljenih

	1983	1984	1985
zvezna sredstva	30.825.182	34.438.765	56.903.538
povprečje na upravičenca	3.701	4.329	7.685

III. Najpomembnejša pravica iz dopolnilnega varstva je invalidski dodatek vojaškim invalidom in družinskim članom padlih borcev. Invalidski dodatek je družbena pomoč tistim upravičencem, ki se izključno, ali pretežno preživljanje z invalidskimi prejemki. Polni invalidski dodatek je enak najnižji pokojnini za polno pokojninsko dobo, ki ga določi Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji. Pridobitev te pravice je odvisna od izpolnjevanja določenih premoženjskih in drugih pogojev.

Številčno stanje prejemnikov invalidskega dodatka po letih:

	1983	1984	1985	1986
vojaški invalidi				
– polni znesek	11	13	9	9
– zmanjšani znesek	15	14	24	27
uvažalci družinske invalidnine				
– polni znesek	50	51	35	28
– zmanjšani znesek	60	51	88	95

Za invalidski dodatek je bilo porabljenih:

	1983	1984	1985
republiška sredstva	12.267.055	19.881.625	34.512.106
povprečje na upravičenca	7.517	12.843	18.088

IV. Zdraviliško zdravljenje je z zveznim zakonom zagotovljeno narodnim herojem, predvojnim odlikovancem, španskim borcem, imetnikom partizanske spomenice 1941 in vojaškim invalidom. Borci NOV uveljavljajo pravico do zdravljenja po zakonu in samoupravnem sporazumu o zdravstvenem varstvu, iz sredstev občinske zdravstvene skupnosti. Dopolnilno pa imajo borci, vojaški invalidi in družinski člani padlih in umrlih borcev pravico do 10-dnevne rekreacije in oddiha iz občinskih sredstev v Banjolah, Mojstrani in Strunjanu.

O upravičenosti zahtevkov za zdravljenje odloča zdravniška komisija na podlagi medicinskih izvidov in mnenj. Upravičence za rekreacijski oddih predlagajo krajevna združenja izmed svojih članov. Pri predlogih je upoštevano socialno stanje upravičenca in medicinska indiciranost.

Zvezna sredstva za zdravljenje so posameznim občinam razdeljena po številu potencialnih upravičencev. V letu 1985 je naša občina prejela za te namene 4.860.265 sredstev, v 1986 letu 6.294.576 sredstev, ali na upravičenca 8.661 dinarjev in 14.776 dinarjev. Sredstev je glede na potrebe premalo. Inflacijska rast cen je posebno v letu 1986 sredstva še zmanjšala. Borcem NOV zagotavlja občinska zdravstvena skupnost že nekaj let 239 mest za zdravljenje, kar je ustrežnejše kot denarna kvota.

Zdraviliško-klimatsko zdravljenje in rekreacijski oddih je koristilo:

	1982	1983	1984	1985	1986
borci – 21 dni	239	214	239	239	239
vojaški invalidi					
– 14 dni	–	39	79	39	45
– 21 dni	74	25	28	22	16
imetniki PS 1941					
– 14 dni	–	17	16	24	28
– 21 dni	21	10	14	10	7
10-dnevni oddih	386	382	357	342	256

V letu 1985 je bilo za zdravljenje iz zveznih sredstev zavrženih 47 zahtevkov, v 1986 letu 28 zahtevkov.

Ob ugotovitvah, da je sredstev za zdravljenje premalo, zdravniške komisije odobravajo zdravljenje 21 dni, tako kot določa zakon, samo v primerih, ko to nujno zahteva medicinska indikacija. Največkrat pa traja zdravljenje 14 dni. Pri 14-dnevem zdravljenju je medicinski del zdravljenja zgostčen, kar terja od borcev in vojaških invalidov, ki se bližajo 70 letom večjih naporov.

V prvi polovici 1986 leta je znašala povprečna cena 21 dnevnega zdravljenja 147.000,-dinarjev, v drugi polovici leta se je povišala na 231.000,-dinarjev. Posledica porasta cen je prekoračitev odobrenih sredstev. Kljub temu že odobrena zdravljenja niso bila preklicana ali zadržana. Republiški komite za borce in vojaške invalide se zavzema za odobritev dodatnih zveznih sredstev.

Povišanje cen je okrnilo tudi število upravičencev do 10-dnevnega rekreacijskega oddiha v jesenskih mesecih letošnjega leta. Oddih je bil odklonjen 90 upravičencem. Krajevnim združenjem je bilo priporočeno, da odklonjene upravičence prioritarno upoštevajo v letu 1987.

V. Stanovanjska komisija pri občinskem odboru ZZB NOV Ljubljana Vič Rudnik ima pravico dodeljevanja stanovanj v katerih žive udeleženci NOV.

V skladu s pravilnikom o pogojih za reševanje stanovanjskih vprašanj udeležencev NOV, komisija rešuje stanovanjske probleme svojih članov z:

- dodeljevanjem stanovanjskih enot
 - zamenjavami stanovanj
 - dodeljevanjem posojila za popravila stanovanjskih hiš
- Komisija se še vedno srečuje s stanovanjskimi problemi udeležencev NOV, ker le-ti živijo v neustreznih stanovanjih, v visokih nadstropjih brez dvigala in brez centralnega ogrevanja. Mnogi od njih prebivajo v hišah, ki so v zasebni lasti in jih lastniki stanovanj

preganjajo iz stanovanja. Komisija ugotavlja, da v takih stanovanjih živi okoli 100 udeležencev NOV.

Problemi pri reševanju stanovanjskih vprašanj za borce NOV so pri plačilu lastne udeležbe ob pridobitvi novega stanovanja, ali zamenjavi stanovanja ter pri plačilu razlike vrednosti stanovanja pri zamenjavi stanovanja. Borci, ki še nimajo ustreznega rešenega stanovanjskega vprašanja so predvsem upokojenci z nizkimi dohodki in ne morejo kriti lastne udeležbe in še razlike v ceni stanovanja. Njihova življenjska doba je tolikšna, da vračila lastne udeležbe ni pričakovati.

Zaključki in usmeritve:

– Skrb za socialno varnost borcev in vojaških invalidov se z veliko angažiranostjo borčevskih in invalidskih organizacij ter skupščinske komisije sprotno izvaja v okviru določil odloka. Zaradi zaostrenih gospodarskih razmer si bomo prizadevali, da se bo višina priznavalnin približala znesku najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo in se tako usklajevala z rastjo življenjskih stroškov

– Pomoč na domu starejšim občanom, med katerimi so tudi borci, ne poteka kot tako si želimo in kot je nujnost tega problema. Problematika in njeno razreševanje je stvar širše družbene skupnosti. Vključevali pa se bomo v usmeritve in organiziranje izboljšanja laične pomoči starejšim borcem na njihovih domovih

– V sodelovanju s socialno-zdravstveno komisijo pri zvezi borcev načrtujemo pripravo evidence upravičencev-borcev, ki jim je pomoč potrebna. Spremljali in aktivno sodelovali pri razreševanju problematike na terenu, obenem pa sodelovali s službami zdravstva, skrbstva, varstva, centri za soc. delo in rdečim križem.

– Pri izvajanju zdraviliško klimatskega zdravljenja vojaških invalidov in nosilcev PS 1941, bomo sredstva racionalno porazdelili skozi tekoče leto, da bi tako zagotovili pogoje za kontinuirano vključevanje v to odliko zdravljenja vse borce in invalide, ki jim ta oblika zdravljenja pripada po obstoječih medicinskih kriterijih

PREDLOG PREDLAGATELJA

Poročilo o delu SPV občine Ljubljana Vič-Rudnik za leto 1986, program dela za leto 1987 predlagamo zborom skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik v obravnavo in sprejem.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

STALIŠČE IZVRŠNEGA SVETA

Izvršni svet skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik je na svoji 25. seji dne 22. 10. 1986 obravnaval poročilo o delu SPV občine Ljubljana Vič-Rudnik za leto 1986, program dela za leto 1987 in sprejel pri tem naslednja stališča:

1. Izvršni svet ocenjuje, da je bilo delo Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine v letu 1986 uspešno in je svet s svojim delom prispeval k večji varnosti v cestnem prometu. Varnost v cestnem prometu pa kljub temu ni na zadovoljivi ravni, ker je premajhna osveščenost posameznikov, samozaščitno ravnanje, predvsem v OZD.

2. Izvršni svet posebej poudarja, da je potrebno odpraviti najbolj kritične točke na Dolenjski cesti, usposobiti je treba postajališča na Škofljici, postaviti primerne oznake, osvetliti prehode za pešce, urediti kolesarske steze, kakor tudi prometno signalizacijo na kar vse je izvršni svet že opozarjal.

3. Nujno potrebno je aktivirati že ustanovljene komisije v krajevnih skupnostih in potrebno je večje samozaščitno ravnanje in preventivno delo v OZD.

IZVRŠNI SVET

POROČILO

o delu sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Ljubljana Vič-Rudnik za leto 1986

Občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je svet Skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik, ustanovljen z Odlokom o ustanovitvi in nalogah sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu (Uradni list SRS, št. 32/84), na podlagi Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list SRS, št. 5/82). Člani sveta so organi in organizacije, katerih dejavnost je pomembna za preventivo in vzgojno delovanje v cestnem prometu. Svet je v letu 1984 sprejel Poslovnik, s katerim ureja svojo notranjo organizacijo, način dela ter druga vprašanja, ki so pomembna za njegovo delo.